

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2017 roku w sprawie z wniosku M. K. z udziałem J. K. o ustalenie sposobu korzystania z rzeczy wspólnej Sądu Rejonowego w Zgierzu oddalił wniosek i zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania 480 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawca jest współwłaścicielem do 1/2 udziału we współwłasności nieruchomości położonej w U. 2A, a uczestnik postępowania jest uprawniony do korzystania z nieruchomości na podstawie prawa nieodpłatnego dożywotniego użytkowania wynikającego z umowy darowizny z dnia 16 września 2008 r. W związku z tym roszczenie wnioskodawcy jest niezasadne bowiem uczestnikowi, który nie jest współwłaścicielem nieruchomości, nie przysługuje legitymacja procesowa bierna.

Apelację od tego rozstrzygnięcia złożył wnioskodawca zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które doprowadziło do nierozpoznania istoty sprawy, skutkującego oddaleniem wniosku z powodu powołania się na nieodpowiednią podstawę prawną, naruszenie przepisu art. 233 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie z jego analizy wniosków sprzecznych z zasadami logiki i doświadczenia życiowego mogących mieć wpływ na wyrokowanie w sprawie skutkujących stwierdzeniem, że wnioskodawca był związany z uczestnikiem umową dożywocia, nie zasłużył sobie na mieszkanie w domu będącym własnością wnioskodawcy, powołał na świadków osoby zeznające tendencyjnie i niewiarygodnie, wywierał wpływ na uczestnika w zakresie korzystania z domu. Skarżący zarzucił również naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci art. 227 kpc poprzez pominięcie wypisu i wyrysuj z rejestru gruntów zawierających szkic domu, faktu, że uczestnik postępowania z małżonką posiadają prawo własności do innych lokali mieszkalnych. W związku z tym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku w całości ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Uczestnik postępowania wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest o tyle zasadna, że spowodowała uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Należy zgodzić się ze skarżącym w jednej tylko sprawie – że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, ale z tego powodu, że nie ustalił z jakiego rodzaju roszczeniem wystąpił wnioskodawca. Sąd Rejonowy przyjął zgodnie z brzmieniem wniosku, że dotyczy on ustalenia sposobu korzystania z rzeczy wspólnej, z zatem ochrony współwłaściciela wynikającej z art. 206 kc i uznał, że uczestnikowi, który nie jest współwłaścicielem nieruchomości, nie przysługuje legitymacja procesowa bierna. Nie jest to stanowisko słuszne, bowiem postępowanie to jest postępowaniem nieprocesowym, w którym zgodnie z treścią art. 510 § 2 kpc sąd czuwa, aby uczestnikami postępowania były wszystkie osoby zainteresowane w sprawie. Uczestnik postępowania może bowiem nie być zainteresowanym w sprawie, co nie jest tożsame z legitymacją procesową. Skoro zatem był to wniosek o ustalenie sposobu korzystania z rzeczy wspólnej, to uczestnikami postępowania winni być wszyscy współwłaściciele. W toku rozpoznania sprawy druga współwłaścicielka została tymczasem przesłuchana w sprawie w charakterze świadka.

Sąd Okręgowy analizując akta sprawy powziął wątpliwość z jakiego rodzaju akcją procesową chciał wystąpić wnioskodawca. Jeżeli jego wolą było uregulowanie sposobu korzystania z nieruchomości stanowiącej przedmiot jego współwłasności, to sąd winien wezwać do udziału w sprawie drugiego współwłaściciela, jako zainteresowanego w sprawie i sprawa winna się toczyć w trybie nieprocesowym. Z przebiegu postępowania w sprawie wynika jednak, że wnioskodawca nie kieruje swoich żądań do drugiego współwłaściciela, który w dodatku nie rości sobie żadnych pretensji do nieruchomości. Rolą sądu jest zatem ustalenie z jakiego rodzaju żądaniem wystąpił wnioskodawca- jeżeli

jest to roszczenie w trybie art. 206 kc, to obligatoryjnym uczestnikiem postępowania jest drugi współwłaściciel, a jeżeli jest to inne roszczenie, być może w trybie procesowym związane z łączącą uczestników umowa dożywocia, której istnienie wnioskodawca neguje, to winno to znaleźć wyraz w odpowiednio sformułowanym roszczeniu i prawidłowym jego zakwalifikowaniu przez sąd.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 4 kpc uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zgierzu pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego. Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy ustali jakie było rzeczywiste roszczenie wnioskodawcy, jeżeli pozostanie niezmienione, to Sąd zadba o ustalenie prawidłowego kręgu uczestników postępowania.